

## บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด และวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของกระบวนการผลิตบุหรี่ของโรงงานยาสูบ ทั้งด้านการบำบัดของเสีย มาตรการระบบการดำเนินงานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมชุมชน และในด้านสังคม ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินงาน โดยการศึกษาจากข้อมูล และเอกสารของส่วนงานต่างๆ ที่รับผิดชอบในด้านอาชีพ และสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ดูแลด้านการกำจัดของเสีย และหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบในการบำรุงรักษา อุปกรณ์ หรือเครื่องมือในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม การสัมภาษณ์และสังเกตการณ์

ผลการศึกษาพบว่า โรงงานยาสูบดำเนินธุรกิจโดยยึดมั่นในหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างจริงจัง โดยนำมากำหนดเป็นนโยบายที่มุ่งพัฒนาในเรื่องการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมขององค์การให้พนักงานทุกคนยึดถือ และปฏิบัติทั้งด้านความคิด และการกระทำ โดยปกติวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการการผลิตบุหรี่นั้นจะก่อให้เกิดของเสีย ในรูปของเยกของเสีย ผุ่นผงใบยา และเศษก้านใบยาซึ่งเป็นวัตถุดิบมาจากธรรมชาติ แต่ในเรื่องกลิ่นและอากาศเสียที่มีก๊าซแอมโมเนีย และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ซึ่งเกิดจากกระบวนการผลิต จึงทำให้ปริมาณของเสียดังกล่าวมีน้อยมาก อีกทั้งโรงงานยาสูบมีระบบการบำบัดของเสียที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้สามารถบำบัดของเสียได้ดี และเทียบเท่ามาตรฐานที่ทางราชการกำหนด การดำเนินงานของส่วนงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องสิ่งแวดล้อมของโรงงานยาสูบ จึงไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด ผลจากการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงงานผลิตบุหรี่อย่างมีระบบในทุกขั้นตอนการผลิต นอกจากนี้โรงงานยาสูบยังให้การสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อม แก่ชุมชนภายนอกอย่างเต็มที่ ทั้งชุมชนในเมืองและชนบท โดยเฉพาะยังการส่งเสริมแก่เกษตรกรชาวไร่ที่ปลูกใบยาสูบ เพื่อให้ได้คุณภาพของวัตถุดิบที่มีคุณภาพ ปราศจากมลพิษต่างๆ ทำให้ชาวไร่มีรายได้ และพึ่งตนเองได้

การจัดการสิ่งแวดล้อมของโรงงานยาสูบ จัดได้ว่าประสบความสำเร็จในชั้นหนึ่ง ส่งผลให้โรงงานยาสูบมีภาพพจน์ที่ดีที่โรงงานยาสูบประสบความสำเร็จดังกล่าว มีปัจจัยที่สำคัญคือการที่มีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ที่ดี มุ่งดำเนินธุรกิจแบบองค์รวมไม่แยกส่วน คือดำเนินธุรกิจควบคู่กับการมีความตระหนัก และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารในปัจจุบันจึงควรที่จะถ่ายทอดความคิด และเจตนารมณ์ไปยังผู้บริหารระดับรองๆ ลงไป รวมทั้งพนักงานระดับต่างๆ เพื่อให้สามารถสานต่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมเกษตรกรชาวไร่ยาสูบ ประสบความสำเร็จต่อไปในอนาคต